

samlet Hviletid for kvindelige Arbejdere af mindst 11 Timer i Døgnet, saaledes at Tiden mellem Kl. 10 Aften og Kl. 5 Morgen indbefattes i denne Hviletid. Herom henvises til den ovenfor Pag. 3324—28 udviklede almindelige Begrundelse. — Med Hensyn til de faglige Organisationers Stilling til en saadan Lovregulering af Kvinders Arbejdstid skal man henvisse til den som Underbilag til Bilag Nr. 4 aftrykte Oversigt over Fagforeningernes Besvarelser af Forespørgsler i Anledning af Fabriklovens Revision (ndfr. Pag. 3405 ff.). Det fremgaar af Besvarelserne til Spørgsmaal 10 (ndfr. Pag. 3411—12), at Spørgsmaalet om Gennemførligheden af en saadan Lovforskrift er besvaret bekræftende af en Række faglige Organisationer, deriblandt Skrædere og Syersker. Af »Dansk Skræderforbund« meddeles, at Indskrænkning af de kvindelige Arbejders Arbejdstid til kun at omfatte Tiden mellem Kl. 6 Morgen og Kl. 8 Aften er gennemført i Faget. Af »Dansk Typografiforbund« udtales, at de kvindelige Arbejdere i Faget modsætte sig en saadan Indskrænkning. Derimod udtaler »De samvirkende Fagforbund i Danmark« — i Forbindelse med sit Ønske om Afskaffelse af alt Natarbejde for Personer under 18 Aar (jfr. herved Forslagets § 21) — at »samme Beskyttelse formentlig bør ydes arbejdende Kvinder, og at vi er tilbøjelige til at anse det for heldigst, om man undlod at konstatere Kvindernes Ligeberettigelse med Mændene ved at opretholde Ligeberettigelsen paa Natarbejdets Omraade«, jfr. ndfr. Pag. 3403—04. — Ved den i Paragraffens 2det Stk. hjemlede Dispensationsmyndighed i Forbindelse med Overgangsbestemmelsen i Forslagets § 50, 2det Punktum, har man bragt de Lempelser i Forslag, der indrømmes ved den internationale Overenskomst, som Danmark formentlig nu i Tilslutning til de fleste andre Kulturstater bør søge gennemført.

Til § 26.

I Rigsdagssamlingerne 1890—91 og 1891—92 blev der i Landstinget indbragt et privat Lovforslag om Arbejdstid (Landstingstidende 1890—91 Sp. 2435 ff. og 1891—92 Sp. 511). I Folketinget blev Forslaget første Gang indbragt i Samlingen 1895—96 (jfr. Folketingets Forhandlinger Sp. 82, 1685 ff.) og forelagdes derefter i hver af de følgende Samlinger indtil Rigsdagssamlingen 1901—02 indbefattet, hvorefter det paany blev forelagt i Samlingerne 1903—04 og 1904—05. I sidstnævnte Samling blev Lovforslaget efter 1ste Behandling i Folketinget (jfr. Folketingets Forhandlinger Sp. 2891 ff.) henvist til et Ud-

valg, der afgav en Betænkning (Rigsdagstidende Tillæg B., Sp. 1719), hvori det udtales, at der kunde findes Omraader, hvor det kunde være betimeligt at lovgive om Arbejdstid, f. Eks. overfor sundhedsfarlige Arbejder. Da Lovforslaget i Samlingen 1905—06 paany blev indbragt, fandt der ved dets 1ste Behandling i Folketinget en mere indgaaende Forhandling Sted (Folketingets Forhandlinger 1905—06 Sp. 2669 ff), hvorefter Forslaget blev henvist til et Udvalg, som den 6. April 1906 afgav Beretning (Rigsdagstidende 1905—06, Tillæg B., Sp. 2109). I Beretningen fremhæves, at Folketinget har udtalt sig villig til at fastsætte Regler for Arbejdstid i sundhedsfarlige Erhverv, og der udtales Ønske om nærmere Oplysning angaaende forskellige Arbejdsforhold som Grundlag for videre Overvejelser.

Ved Finanslovene for 1907—08 (§ 26 II. A. Nr. 22) og 1908—09 (§ 26 II. A. Nr. 16) blev der herefter bevilget et Beløb af ialt 12,000 Kr. til Bestridelse af Udgifterne ved en statistisk Undersøgelse af Sundhedstilstanden hos Arbejderne i forskellige under Arbejds- og Fabriktilsynet hørende Erhverv. Denne Undersøgelse blev af Indenrigsministeriet iværksat saaledes, at det overdroges Statens statistiske Bureau efter Samraad med Arbejdsraadet samt med Sygekasseinspektøren og Direktøren for Arbejds- og Fabriktilsynet at udsende Spørgeskemaer med de anerkendte Sygekasser som Mellemlid. Undersøgelsen omfattede i Overensstemmelse med de derom førte Forhandlinger navnlig Arbejderne i Virksomheder med kontinuerlig Drift (derunder bl. a. Sukker-, Papir-, Sprit- og Lervareindustrien) saa vel som i Virksomheder, hvor Arbejdet efter de af Arbejds- og Fabriktilsynet indvundne Erfaringer maa anses for at være særligt skadeligt for Sundheden.

Det fra Sygekasserne indkomne Materiale er bearbejdet af Statens statistiske Bureau, der paa Grundlag heraf i Aaret 1910 har udgivet »Sygelighedsstatistik, paa Grundlag af Erfaringer fra de anerkendte Sygekasser« (Stat. Medd. 4de Række. 34te Bind. 4de Hæfte). Et Sammendrag af de herved tilvejebragte Oplysninger om Sundhedstilstanden hos Arbejdere i industrielle Virksomheder følger nærværende Lovforslag som Bilag Nr. 2, hvortil man skal henvisse.

Efter det saaledes foreliggende maa man formene, at der ikke haves tilstrækkeligt Grundlag for et ubetinget eller almindeligt Paabud om Arbejdstidens Indskrænkning. Det bør derimod formentlig for de enkelte Virksomheder, for hvis Vedkom-